

SEDEŽ NEKDANJE ZMINŠKE OBČINE

K članku Fr. Štukla »Uprava in arhiv občine Zminc« v lanskih Loških razgledih je napisal Janko Šink iz Puštala:

»Trditev, da je bil sedež zminške občine od vsega začetka vedno v Puštalu, ne drži. Dokler je bil župan občine Zminc Luka Dagarin, je bil sedež občine res vedno v Puštalu, in sicer v njegovi hiši, po domače pri Martancu. V času županovanja Franca Hribernika st. je bil sedež občine še vedno v Puštalu v hiši Mine in Marjane Hribernik na Dobravi, sester župana Franca Hribernika. Za njim je bil izvoljen za župana Švavnar (domače ime) iz Zminca. Dokler je bil župan Švavnar, je bil sedež v njegovi hiši, v takrat znanj gostilni Švavnar v Zmincu. Za njim je bil župan Petič (domače ime) iz Bodovelj. Sedež občine se je preselil v njegovo kmečko hišo v Bodovlje. Najverjetneje se je sedež občine od komasaciji občin zopet preselil v Puštal. V hiši sedanjega lastnika Jožeta Trojarja je bil sedež občine vse do okupacije leta 1941, brez ozira, od kje je bil župan doma. Dobro se še spominjam, da so vaščani vasj Sore negodovali ob tej komasaciji ter jo sprejeli šele pod pogojem, da se sedež prenese v Puštal. To se je tudi zgodilo.«

K Štuklovi opombi na str. 202 lanskih LR, da je »pisava koncepta enaka pisavi takratnega zminškega župana Luke Dagarina«, pripominja Janko Šink:

»Luka Dagarin leta 1919 ni bil več zminški župan. Bil je zminški župan nad 20 let. Vendar je v zadnjem ali predzadnjem letu I. svetovne vojne prepustil županstvo podžupanu Francu Hriberniku st., po domače Dobravcu, da ga je tako rešil mobilizacije. Dagarin je bil namreč že prestar ter ga mobilizacija tako ali tako ni več doletela. Omenjeni koncept je brez dvoma pisal Dagarin, vendar ne več kot župan. Še kot otrok se spominjam, da se je o tej zadevi (o predlogu za razdelitev zemljišča puštalske graščine, op. uredništva) po Puštalu veliko govorilo, vendar se spominjam, da so rekli, da razlastitev ni mogoča, ker je posestvo premajhno. Navedena prošnja gotovo ni bila odposlana, kakor je tov. Štukl tudi ugotovil.«

K ČLANKU »NENAVADNA ŽIVLJENJSKA POT«

V Loških razgledih, 15/1968, str. 206 do 207, je bil objavljen članek »Nenavadna življenjska pot«, kjer piše avtor, da je

bil **Jožef Jeram**, poznejši **Peter Josip Jeram**, znani ustanovitelj prve slovenske naselbine Rajske doline v severni Kaliforniji, rojen 7. marca 1844 v Smolevi 38 pri Selcih.

Ker sta to dve različni osebi, in ne ena, kot napačno sklepa avtor, prosim, da objavite naslednje pojasnilo: Jožef Jeram, sin kmeta Lovrenca in Marije roj. Demšar, je bil res rojen 7. marca 1844, ali je samo brat Petra Jerama, ki si je v Ameriki nadel še srednje ime Josip. Ta pa je bil rojen **28. julija 1857**. Gimnazijo je obiskoval v Kranju, in kot je razvidno iz vpisnice za leto 1873, izstopil iz tretjega razreda ter še isto leto odpotoval v Ameriko z indijanskim misijonarjem Janezom Čebuljem, ki je bil tačas v domovini. Tam je nadaljeval študije na St. Francis Seminaryju v bližini mesta Milwaukee, Wis. in bil v juniju 1880 posvečen za duhovnika, ko še ni izpolnil 23 let.

O osebnosti Petra Jerama in njegovem delu je obširno pisal že dr. Janez Zaplotnik v Ave Maria koledarju 1958, ki je tudi prvi ugotovil pravilne rojstne podatke, katere sem preveril v arhivu matice Ljubljanske nadškofije.

Literatura: Ave Maria koledar 54/1958, str. 69—81 in rokopis članka »Iz zgodovine slovenskih naseljencev v Kaliforniji — Jeramov poskus združništva v Rajski dolini«, ki bo izšel v Koledarju Slovenske izseljenske matice za leto 1970.

Jože Bajec

ŠE NEKAJ O ČIPKARSTVU NA SLOVENSKEM

K članku Boža Račiča o čipkarstvu, ki je bil objavljen v lanski številki Loških razgledov, navajam zaradi večje popolnosti podatke, ki jih je v svoji knjigi »Zgodovina Idrije« objavil idrijski mestni župnik msgr. Mihael Arko. Knjiga je izšla v Gorici (Italija) leta 1931. Znana je predvsem ljudem Slovenskega primorja, na območju današnje občine Idrija pa je last številnih družin. Zunaj tega območja jo le malo poznajo, kar je razumljivo, če vemo, v kakšnih razmerah je sploh mogla iziti leta 1931.

V poglavju »Čipkarska šola« na straneh 229—231 omenjene knjige, je o čipkarstvu na Idrijskem takole zapisano:

»Kdaj so naše žene in dekleta začele čipkati, se ne da dognati. (Moja pripomba: Zanimivo je, da Arko nikjer ne rabi izraza klekjanje, klekljati.) Pripovedujejo, da je gospa nekega češkega rudniškega uradnika prva učila nekatere že-